

‘De dorpsgeschiedenis ligt op de begraafplaats’

Het plan om de rooms-katholieke begraafplaats in Naaldwijk te ruimen, valt steeds minder in goede aarde. Een groeiend aantal instanties en particulieren maakt bezwaar tegen de omgevingsvergunning die de gemeente heeft verleend.

Rien van den Anker

Naaldwijk

„De geschiedenis van het dorp ligt op de begraafplaats, dat is het stenen archief van de samenleving”, aldus een verontwaardigde Korrie Koorevaart van de Stichting Terebinth, die vecht voor het behoud van historische begraafplaatsen en ook bezwaren heeft ingediend.

Begin mei zei pastoor Jaap Steenvoorden van de St. Adrianskerk dat de al decennia gesloten, in vervallen toestand verkerende, begraafplaats uit 1828 met ruim 300 graven wordt geruimd. „In het voorportaal komt een herinneringsmonument met het beeld Pieta van Albert Termote dat precies op de altaarplek staat van de voormalige roomse kerk daar.”

Verzamelgraf

Er komt ook ruimte voor graven van pastoors, zusters en oorlogsgesvallenen. En voor een verzamelgraf voor de circa 535 parochianen. Nabestaanden kunnen kiezen voor herbegraven elders. Wat met de kerkhofgrond gebeurt, kan de pastoor niet zeggen. „Dat moeten we bekijken. Zover is het nog niet. Eerst ronden we dit eervol af.”

Lang bleef het daarna stil. Tot gisteren kon bezwaar worden aangekend tegen de door de gemeente afgegeven vergunning. Die heeft overigens verder niets te zeggen over de grond, want die is eigendom van de rk kerk. Inmiddels zijn er toch bezwaren binnengekomen. Onder meer dus van Terebinth, dat het ook onbegrijpelijk vindt dat dit

▲ Overbuurvrouw Corrie Schreuder-Fransen: „De grafsteen van oma komt nu in mijn eigen achtertuin.” FOTO THIERRY SCHUT

laatste plekje groen hartje Naaldwijk eraan moet geloven.

„Een kerkhof wordt in Nederland niet per definitie gezien als cultureel waardevol erfgoed, maar dat is dit echt. En, hoewel geen eigenares, hier ligt óók een taak voor de gemeente, niet alleen voor de kerk”, aldus vice-voorzitter Koorevaart.

Ook het Genootschap Oud-Westland is tegen; het noemt het kerkhof een monument van het katholieke sociale leven. Daarom

“**Het is zo stilaan de enige groene oase in een betonnen woestijn**

– Aad van Uffelen

heeft het ook bezwaar aangetekend tegen een vergunning ‘waarin de ruiming camouflerend met herinrichting wordt aangeduid.’

Bezwaar

De historische vereniging Naaldwijk-Honselersdijk wilde bezwaar maken, maar heeft met tegenzin ingestemd met de komst van een verzamelgrafmonument. „Zonde dat de begraafplaats weggaat, maar het is ook lastig om haar te behouden”, aldus bestuurslid Gustaaf van Gaalen. „Dit is een belangrijk stukje van het rijke roomse leven in Naaldwijk. Maar we kunnen dit accepteren omdat er toch iets behouden blijft.”

Verdriet heerst ook bij de oudpolitica en overbuurvrouw Corrie Schreuder-Fransen. Als een der laatsten is haar oma daar in 1971 be-

graven, evenals familie van haar overleden echtgenoot. „Ik merk dat er belangstelling is voor het kerkhof, zoekende mensen leid ik geregeld rond en die zijn onder de indruk van deze rustieke plek.” Inmiddels heeft ze besloten om de grafsteen van haar oma in haar achtertuin een mooie plaats te geven.

Om andere redenen fel tegen is het platform Natuur-Westland, waarin natuur- en milieuorganisaties en tuinclubs samenwerken. Aad van Uffelen: „Vanzelfsprekend hebben wij bij de gemeente aangeklopt dat deze plek moet blijven. Het is zo langzamerhand de enige groene oase in een betonnen woestijn.” Naast de gemeentelijke bezwaarmakers zijn er parochianen die dat bij de kerk hebben gedaan. Onbekend is hoeveel omdat zij niet in de publiciteit willen.